

[Justitsministeren.]

Det ærede medlem besværede sig over, at der ikke var definitioner i lovforslaget. På visse punkter er jeg ganske enig med det ærede medlem. Der er et enkelt eksempel, som jeg selv havde haft lyst til at fremdrage og egentlig havde tænkt måske ville blive fremdraget under debatten her i tinget, men det er det ikke blevet, heller ikke af det ærede medlem, så jeg vil selv nævne det her. Det er, hvad man forstår ved sabotage. Jeg erindrer, at man ved forarbejderne enten her eller i Norge har været inde på at definere sabotage nærmere, men en vis usikkerhed gør sig gældende, og jeg håber, at man i udvalget kan nå frem til en nærmere fastlæggelse af, hvad dette begreb og andre mere usikre begreber omfatter.

Det ærede medlem omtalte ligesom en anden af de ærede ordførere spørgsmålet om, hvad man forstod ved truende udsigt til krig. Det ærede medlem hr. Thestrup blev navnlig kritiseret, fordi han havde sagt, at det omfattede de tilfælde, hvor den pågældende var klar over situationen. Det ærede medlem hr. Aksel Larsen sagde, at man kunne ikke uden videre granske hjerte og nyrer. Det er så sandt, som det er sagt. Den, der i lang tid har beskæftiget sig med straffesager, ved, hvor vanskeligt det er at konstatere, om der i en given situation har foreligget forsæt, men det er lige så sikkert, at beviset for, at forsæt foreligger, kan tænkes ført enten ved, at den pågældende eventuelt erkender, at han var klar over, at der var truende udsigt til krig, eller ved, hvis han nægter dette, at oplyse om en række faktiske forhold, som peger henimod, at han måtte have været klar over, at der var truende udsigt til krig. Der er en usikkerhed, men den er ikke større, end den er på mange andre områder, hvor det drejer sig om bevis for subjektive forhold i straffesager.

Med hensyn til, hvad man skal forstå ved ordene „fjenden“ og „fjendtlig“, erkender jeg, at der kan råde en vis tvivl. Den kan efter min mening navnlig gøre sig gældende vedrørende § 102, men jeg vil henkomme dette spørgsmål til behandling i udvalget.

Det ærede medlem fremdrog den foreslåede § 98, stk. 2, og spurgte, hvem der skal bestemme, om den her omtalte produktionsstandsning har den karakter, der er tænkt på i dette lovforslag. Hvis det skulle være regeringen, var det en diktaturlov, hævdede det ærede medlem. Jeg mener ikke, det skal være regeringen, der bestemmer, om produktionsstandsningen har den

karakter; det må blive den domstol, for hvilken sagen forelægges. Domstolen må skønne over, om produktionsstandsningen er af denne art, og det må være anklagemyndighedens pligt på sin side at fremkomme med de oplysninger, som den mener er nødvendige for at opfylde lovens formål, og på den anden side vil forsvareren have den sædvanlige mulighed for at afkræfte det.

Det ærede medlem hr. Aksel Larsen spurgte også, hvordan forholdet ville have været, hvis en tilsvarende lov havde været gældende fra 1940—45 her i landet, og om bestemmelserne da ville være blevet anvendt overfor modstandsbevægelsen. Dertil kan jeg sige, at efter mit skøn ville de bestemmelser, der blev anvendt mod modstandsbevægelsen af besættelsesmagten, jo nok være blevet anvendt alligevel, og med hensyn til virkningen af en tilsvarende lov fra 1940—45 tror jeg dog man kan sige, at vi i så fald netop havde haft den advarsel til borgerne, som vi manglede, og som vi altså nu beskedent forsøger på at indføre.

Det ærede medlem kom bl. a. vedrørende de enkelte bestemmelser med en række betragtninger angående de foreslåede §§ 100 og 118 og udtalte, at han i og for sig ikke havde noget imod sådanne bestemmelser, hvis de bare blev administreret efter bogstaven. Jeg synes, jeg vil gøre opmærksom på, at bestemmelsen i § 100, som såvidt jeg husker også professor Mogens Fog kritiserede, ikke er nogen ny bestemmelse. Den har stået i straffeloven i ca. 20 år, uden at man har fundet den særlig stødende. Jeg erindrer ikke i øjeblikket, om der er afsagt domme i henhold til denne bestemmelse. Såvidt jeg har kunnet se ved et ikke særlig grundigt eftersyn, går de domme, der er afsagt i henhold til den tidligere straffelovs § 73, ud på frifindelse.

Det ærede medlem udtalte videre, at faren ved dette forslag lå i, at presse- og ytringsfriheden blev gjort illusorisk. Jeg kan for mit vedkommende sige, at jeg ved gennemgangen af disse bestemmelser hele tiden har holdt mig for øje, at man, hvad der også er fremhævet i kommissionsbetænkningen, ikke skulle gå videre, end situationen krævede det, og at man ikke skulle gøre flere indgreb i det daglige livs presse- og ytringsfrihed end højst nødvendigt. Jeg har det indtryk, at kommissionsbetænkningen på dette område ligesom vender sig mod den diskussion, der samtidig var fremme i Norge, men det er kun mit personlige indtryk af dette spørgsmål.

Det ærede medlem kritiserede forslaget § 103 og sagde, at han ikke havde tillid